

ULKOASIAINMINISTERIÖ

Raportointitaulukko

EVA-11

16.3.2020

Evaluointi: Evaluointi kansalaisjärjestöjen ohjelmatausta 2010–2016

Interventio: 89892692: Ohjelmatuki 3 -evaluointi, (89892681: Ohjelmatuki 2 -evaluointi ja 89892638: Ohjelmatuki 1 -evaluointi)

Evaluoinnin päätavoite

Kumppanuussopimuksia on solmittu vuodesta 1993 lähtien, jolloin ne tehtiin viiden suomalaisen kansalaisjärjestön kanssa. Yhteistyömuotoa on laajennettu vuosien aikana, ja nykyään 22 kansalaisjärjestöä saavat monivuotista ohjelmataukea. Uusimmat järjestöt tulivat mukaan vuosina 2012–2013. Evaluoinnin tarkoituksena oli tuottaa itsenäistä ja riippumatonta tietoa kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyön tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta sekä ohjelmatuki-instrumentin strategisesta suunnittelusta, hallinnosta ja johtamisesta. Evaluoinnin tuloksia käytetään ohjelmaperustaisen ja muun kansalaisjärjestöille suunnatun tuen uudistamisessa sekä järjestöjen tulevien ohjelmien suunnittelussa.

Evaluoinnin kohde ja rajaus

Evaluointi käsitti ohjelmatuki-instrumentin sekä kaikkien ohjelmataukea saavien 22 järjestön kehitysyhteistyöohjelmien evaluoinnin kolmessa osassa. Lisäksi ensimmäisessä osassa arvioitiin kaikkien 22 kansalaisjärjestön tulosjohtamista ja toisessa osassa kuuden ulkoministeriöltä humanitaarista apua saavan kansalaisjärjestön humanitaarista toimintaa. Kolmannessa ja viimeisessä osassa oli koko ohjelmatukievaluoinnin yhteen vetävä meta-analyysi. Evaluoinnin aikajakso oli 2010–2016.

Tässä seurantataulukossa käsitellään evaluoinnin meta-analyysiraportin suosituksia ja toimenpiteitä, joihin on niiden pohjalta ryhdytty.

Tulosten käsittely

Tulosten esittely: 26.9.2017; KEPO-käsittely: 28.2.2018

Päätösvalmistelu: Riitta Oksanen, (KEO-02, puheenjohtaja), Suvi Turunen (KEO-30), Claus Lindroos (KEO-70), Suvi Virkkunen (KEO-10), Saana Halinen (KEO-20), Jussi Karakoski (ALI), Sanna Takala (ASA), Jyrki Pulkkinen (EVA-11), Sanna Pulkkinen, sihteeri (EVA-11)

Raportointi johdon päätöksen toimeenpanosta: EVA-11 raportti kehityspoliittiselle ohjausryhmälle kevään 2020 kuluessa

Suosituks	
1.OHJELMALLISET LÄHESTYMISTAVAT JA STRATEGIAT	
Suositus 1. UM:n tulisi säilyttää suunniteltu nelivuotiskausi ja jopa pidentää sitä tulevaisuudessa, jotta voidaan parantaa ennakoitavuutta ja kestävyttä kansalaisyhteiskunnan uudistamisen pitkäkestoinen ja monitahoinen luonne huomioon ottaen.	
<p>Toimenpiteet: (Muutokset on jo tehty, joten ei edellytä toimenpiteitä.)</p> <p>Jokaista hakukierrosta varten tulee yksiköllä olla sopimusvaltuudet, joten muutoksia ei ole tehty kuin edellisen hakukierroksen osalta.</p> <p>Toimenpide-ehdotus KEO-30 osalta: Yksikkö hakee kevään 2020 talousesitysten valmistelussa valtuuksia vuodelle 2021 siten että valtuudella voidaan kattaa syksyllä 2021 tehtävät päätökset ja niiden mukaiset maksatukset vuosille 2022-2025.</p>	
2.TULOKSELLISUUS: VAIKUTTAMISTYÖ, KAPASITEETIN VAHVISTAMINEN JA PALVELUJEN TUOTTAMINEN	
Suositus 2. UM:n tulisi tehdä yhteistyötä ohjelmatukea saavien kansalaisjärjestöjen kanssa ja kehittää selvempi ohjeistus siitä, miten palveluiden tuottaminen ja kapasiteetin kasvattaminen linkittyvät vaikuttamistyöhön ja siten myötävaikuttavat kansalaisyhteiskunnan vahvistamista koskevaan kehityspoliittiseen tavoitteeseen. Ohjeistuksen tulisi täsmentää vuoden 2017 kansalaisyhteiskuntalinjauksen suuntausta.	
<p>Toimenpiteet:</p> <p>Määräaika: Jatkuva</p>	<p>Vastuu: KEO-02, KEO-30, POL-40, muut INGO-rahoitusta hoitavat yksiköt</p> <p>Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
Vertaisoppimisen tukemiseksi (järjestöjen kesken, järjestöjen ja UM:n välillä) kansalaisyhteiskunnan kanssa järjestettävissä yhteisissä tilaisuuksissa nostetaan esille hyviä käytäntöjä siitä, miten järjestöt ovat pystyneet toimeenpanemaan vaikuttamistyötä. Hyviä käytäntöjä jaetaan myös virtuaalisilla yhteistyöalustoilla. KEO-30 nostaa esille vaikuttamistyön merkitystä ja hyviä käytäntöjä seurannassa.	<p>KEO-30:</p> <p>Raportointiohjeistus uudistettiin keväällä 2019 yhteistyössä järjestöjen kanssa käyttämällä ensimmäistä kertaa virtuaalista keskustelualustaa (HowSpace). Osana uutta raportointiohjeistusta järjestöjä ohjataan vuosittain raportoimaan mm. vaikuttamistyön sekä kansalaisyhteiskunnan vahvistamisen tuloksista. Nyt keväällä 2020 HowSpace on taas käytössä raportointiohjeistuksen käyttöönottoa ja kokemusten vaihtoa varten.</p> <p>Kevään 2019 aikana käynnistettiin myös yhteiset aamukahvit keskinäisen tiedonvaihdon ja hyvien käytäntöjen lisäämiseksi. Näitä pyritään jatkamaan myöhemmin vuonna 2020.</p> <p>Hyviä käytäntöjä nostetaan esille myös yksikön synteesityössä sekä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Joulukuussa 2019 järjestettiin kaikille ohjelmatukea saaville järjestöille</p>

	<p>raportointityöpaja, jossa konsulttien johdolla käytiin läpi kunkin järjestön parhaita käytäntöjä raportoinnissa. Jatkossa tarkastellaan mahdollisuutta käyttää HowSpace keskustelualustaa myös muuhun kuin raportoinnin kehittämistä varten esim. parhaiden käytäntöjen jakamiseen.</p> <p>Vaikuttamistyö ja kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen laajasti ovat myös tiiviisti mukana yksikön hankeseurantamatkoilla, jolloin näistä käydään dialogia ohjelmatukijärjestöjen kanssa käytännön kokemusten ja havaintojen perusteella.</p>
<p>Hyödynnetään yhteistyössä INGOjen osaamista vaikuttamistyöstä.</p>	<p>KEO-30:</p> <p>INGOjen ja suomalaisten järjestöjen välistä yhteydenpitoa sekä tiedonvaihtoa erityisesti oppimisen näkökulmasta on pyritty lisäämään. Esimerkkinä kansalaisyhteiskunnan tilaa seuraavan Civicusin työ datashift-hankkeessa ja SRHR-työtä tekevän IPPF:n (International Planned Parenthood Federation) vaikuttamistyön hyödyntäminen ottaen huomioon, että kyseisellä INGolla on suomalainen jäsenjärjestö (Väestöliitto).</p> <p>POL-40: INGOjen osaamista on pyritty hyödyntämään tavalla, joka myös antaa suomalaisille järjestöille vertaisoppimismahdollisuuksia. Vuonna 2019 Euroopan neuvoston puheenjohtajuuskauden aikana ja Suomen EU-puheenjohtajuuskauden aikana INGOjen edustajia oli mukana eri tilaisuuksissa, tavalla joka myös mahdollisti verkostoitumisen. Vuoden 2019-2020 aikana POL-40 on tehnyt evaluoinnin INGOjen vaikuttamistyöstä, (tulokset julkistetaan kesäkuussa 2020), antaen ohjelmatukijärjestöille mahdollisuuden syventyä INGOjen ihmisoikeuksiin liittyvän strategisen vaikuttamistyön muotoihin ja tuloksiin kv-foorumeilla.</p>

3.SUUNNITTELU	
<p>Suositus 3. UM:n tulisi pyytää (ja tarvittaessa täydentää olemassa olevia UM:n ohjeistuksia) kansalaisjärjestöjä suunnitteluvaiheessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omaksumaan paremmat muutosteoriat sen osoittamiseksi, miten niiden interventio-ohjelmat johtavat odotettuun vaikutukseen; • tekemään systemaattisesti mm. sukupuoleen ja haavoittuvaan asemaan liittyviä tarveanalyyskejä jo suunnitteluvaiheessa. • laatimaan selvän tiekartan ja mekanismit ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan soveltamiseksi. 	
<p>Toimenpiteet:</p> <p>Määräajat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2018: HRBA-ohjeistuksen täsmennys - 2018: Läpileikkaavia tavoitteita koskevien ohjeiden päivittäminen - 2019: Humanitaarisen avun linjauksen päivitys 	<p>Vastuu: KEO, KEO-20, KEO-30, KEO-70</p> <p>Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
<p>Vuosikeskusteluihin haetaan aktiivisesti malleja UM:n laajemmasta vaikuttamiskeskustelusta ml. multi- ja maaohjelmavaikuttaminen.</p>	<p>KEO-30: UM:n laajempaa monenkeskisen yhteistyön vaikuttamistyötä on viime vuosina kehitetty ja etenkin nyt viimeisen vuoden aikana tehty muutos kohti laajempia yhtenäisiä tavoitteita, joilla suora linkki Suomen kehityspolitiikan painopisteisiin tarjoaa mahdollisuuksia myös KEO-30 yksikön näkökulmasta niin vuosikeskustelujen kehittämiseksi edelleen kuin muuhunkin yhteistyöhön järjestöjen kanssa.</p> <p>Monenkeskisen vaikuttamistyön muutostavoitteet (pitkän aikavälin tavoitteet, vaikuttamisen konkreettiset muutostavoitteet sekä välittömät muutokset) on valikoitu kehityspolitiikan painopisteiden sekä periaatteiden ja arvojen (ihmisoikeusperustaisuus, tulosperustaisuus, läpileikkaavat tavoitteet) pohjalta. Nämä ovat jo nyt niitä samoja tavoitteita ja periaatteita kuin mitä järjestöiltä edellytetään hakukierrosten kriteereissä (esim lisärahoitushaku syksyllä 2019 temaattisine painopisteineen). Järjestön itsenäinen rooli huomioiden ei ole tarkoituksenmukaista valikoida järjestökohtaisia erillistavoitteita vaan järjestöjen ohjelmien sisältö ja kokonaisuus huomioiden sovelletaan yllämainittuja tavoitteita osana vuoropuhelua ja yhteistyötä.</p>

	<p>KEPO-painopisteittäin laadittujen monenkeskisen vaikuttamistyön tulokarttojen välittömiä muutostavoitteita voidaan jatkossa hyödyntää laadittaessa hakukierroksille hakukriteerejä (seuraava OT-hakukierros loppuvuodesta 2020-kevät 2021).</p>
<p>Vertaisoppimisen tukemiseksi kansalais-yhteiskunnan kanssa järjestettävissä yhteisissä tilaisuuksissa nostetaan esille hyviä käytäntöjä muutosteorioista. Hyviä käytäntöjä jaetaan myös virtuaalisilla yhteistyöalustoilla.</p>	<p>KEO-30: KEO-30 on järjestänyt järjestöille tilaisuuksia, joissa on tuettu vertaisoppimista, erityistä muutosteorioihin keskittyvää keskustelua ei ole tehty. Lisähakukierros syksyllä 2019 siirsi muuta kehittämistyötä myöhempään ajankohtaan.</p> <p>KEO-10: Suomalaiset kansalaisjärjestöt ovat osallistuneet aktiivisesti Suomen kehityspolitiikan tulosehjäuksen ja seurannan kehittämiseen, erityisesti yhteisten aggregaatti-indikaattorien päivitys. Tässä yhteydessä on väistämättä tutustunut UM:n painopistekohtainen muutosteoria/tulokartta- ja tulosseuranta-ajatteluun ja siitä käytävään keskusteluun.</p>
<p>Humanitaarisen avun ohjeistoa ja linjauksia päivitettäessä vammaiskysymyksen vahvistaminen huomioidaan.</p>	<p>KEO-70: Humanitaarisen avun linjaus päivitettiin 2019. Linjaus kävi laajan kommentointikierroksen paitsi valtionhallinnon sisällä, myös yhteiskunnan eri toimijoiden kesken laajemmin. Uudistetussa linjauksessa huomioidaan vammaisten henkilöiden asema ja inklusio entistä vahvemmin. Rahoitettavilta tahoilta edellytetään aktiivista roolia vammaiskysymyksen edistämässä. Humanitaarisen avun kontribuutiota vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumiseen seurataan keräämällä tietoa YK:n asettaman Washingtonin ryhmän ohjeistuksen mukaisesti.</p>
<p>Läpileikkaavien tavoitteiden ohjeistusta valmisteltaessa ja myöhemmin koulutuksissa hyödynnetään tässä asiassa vahvojen järjestöjen osaamista. Huomiota kiinnitetään evaluoinnin suosituksen mukaisesti erityisesti ilmastokestävyyteen.</p>	<p>KEO-20: Läpileikkaavien tavoitteiden ohjeen linjausosa julkaistiin huhtikuussa 2020. Ohjeessa ilmastonmuutosta koskevat tavoitteet on linjattu Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti eli ne ovat vähäpäästöinen kehitys (hillintä) ja ilmastokestävyys (sopeutuminen). Ohjeistuksen muiden osien laatiminen (esim. työkalut) jatkuu osana kehitysyhteistyön toimintatapauudistusta syksyllä 2020. Tällöin voidaan hyödyntää myös järjestöjen asiantuntemusta.</p>

4. RAPORTOINNIN, SEURANNAN JA EVALUOINNIN LAATU	
<p>Suositus 4. UM:n pitäisi muodostaa yhdessä kansalaisjärjestöjen kanssa työryhmä, jonka tehtävänä olisi kehittää tapoja parantaa seurantaa, arviointia ja raportointia, jotta tuloksista ja vaikutuksista saataisiin enemmän tietoa. Tähän työhön pitäisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sisältyä kaikkien ohjelmataukea saavien järjestöjen ohjelmataason tulosten yhteenvetäminen sektoreittain tai teemoittain (tulosten aggregointi); • tulostason raportoinnin harventaminen siten, että siihen kuuluvat alkuvaiheen (lähtötaso), puolivälin (lyhyen aikavälin tulokset) ja loppuvaiheen (pitkän aikavälin) tulokset; • kansalaisjärjestöjen teettämien evaluointien laadun parantaminen, jotta pystytään tuottamaan todennettua tietoa monitahoisista ylemmän tason tuloksista; harkita useampien yhteisevaluointien tekemistä; kansalaisjärjestöjä erityisesti koskevien ohjeiden sisällyttäminen evaluointikäsiin lisäamalla viitteitä kirjallisuus- ja Internet-lähteisiin ja työkaluihin, joita on onnistuneesti käytetty aiemmissa kansalaisjärjestöjen evaluoinneissa. 	
<p>Toimenpiteet: <i>Määräaika: 2018-2019</i></p>	<p>Vastuu: KEO, KEO-30, EVA Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
<p>Jatketaan ja kehitetään ”Friends of Results-Based Management” -toimintaa, joka tuo yhteen eri toimijoita. Hyödynnetään myös virtuaalisia toimintoja/käytäntöjä (esim. e-Oppiva).</p>	<p>KEO-30: Ohjelmatauen raportoinnin kehittämisessä hyödynnettiin HowSpacea keskinäiseen tiedonvaihtoon. Lisäksi keskinäistä oppimista tuettiin loppuvuodesta 2019 järjestetyssä raportointityöpajassa.</p>
<p>Vuoden 2018 tulosraportissa sisällytetään ohjelmataukijärjestöjen tuloksia aggregaatti-indikaattoreihin ja täydennetään muilla relevanteilla tiedoilla yhteistyössä järjestöjen kanssa.</p>	<p>KEO-30: Järjestöt osallistuivat omalta osaltaan aktiivisesti tulosraportin koontiin. Tulosraporttia varten luotiin kokonaan uusi aggregaatti-indikaattori PP3 alle (tuettujen kansalaisjärjestöjen määrä). Muiden aggregaatti-indikaattoreiden osalta järjestökohtaista tietoa nostettiin esiin. Lisäksi tulosraportissa oli useita tulosesimerkkejä ohjelmataukijärjestöjen toiminnasta. Järjestöt antoivat tulosraportista erittäin hyvää palautetta ja käyttivät raporttia myös osana omaa vaikuttamis- ja tiedotustyötään.</p>
<p>Kansalaisyhteiskunnan ja UM:n yhteisissä tilaisuuksissa tuetaan vertaisoppimista ja nostetaan esille raportoinnin hyviä käytäntöjä, käynnistetään keskustelu laadukkaan</p>	<p>KEO-30: Ohjelmatauen raportoinnin kehittämisessä hyödynnettiin Howspacea keskinäiseen tiedonvaihtoon.</p>

<p>evaluoitotoiminnan kriteereistä ja standardeista sekä evaluointitulosten yhteenvedosta ja käytöstä raportoinnissa ja suunnittelussa.</p>	<p>Vertaisoppimisessa ensimmäinen askel oli loppuvuodesta 2018 tehty ensimmäinen OT-raportointia koskeva synteesi, jossa tuotiin esille parhaita käytäntöjä järjestöjen raportoinnissa. Vuonna 2019 synteessin työstäminen ulkoistettiin konsulteille. Valmistunut synteesi sekä arviot jokaisen järjestön raportoinnista toimitettiin järjestöille ja loppuvuodesta 2019 työpajassa työtä jatkettiin keskinäisen oppimisen merkeissä.</p> <p>Vuosiraporteista saatavan tiedon syntetisointia kehitetään ja jatketaan tiivistä yhteistyötä järjestöjen kanssa raporttien hyvien käytäntöjen jakamiseksi.</p> <p>Evaluoinnin osalta KEO-30 järjesti yhteistyössä EVAn kanssa järjestöille evaluointiohjeistusta koskevan tilaisuuden keväällä 2019. Osana raportoinnin ohjeistuksen uudistamista järjestöjä ohjataan vuosittain raportoimaan evaluointisuositusten toimeenpanosta.</p> <p>Evaluoitotoimien kehittämistä jatketaan osana normaalia kehittämistyötä, seuraavaksi OT-instrumentin ehtojen ja ohjeiden uudistaminen vuonna 2020.</p> <p>EVA-11: Vuonna 2020 järjestetään edellisvuosien tapaan evaluointikoulutus, jonne kansalaisjärjestöjen edustajilla on mahdollisuus ilmoittautua. Koulutus jouduttiin koronavirustilanteen vuoksi siirtämään syksyyn 2020. Kehitysevaluoinnin yksikkö on lisäksi pyydettäessä kommentoinut kansalaisjärjestöjen evaluointisuunnitelmia, ml. erityisjärjestöjen (Siemenpuu, Abilis ja KIOS) vertaisarviointi, joka toteutettiin 2019-2020.</p>
<p>Päivitetään evaluointinormi kansalaisjärjestöjen evaluoinnin osalta.</p>	<p>EVA-11: Evaluointinormin uudistamista ei ole toimeenpantu, mutta kansalaisjärjestöjen tarpeet on huomioitu yksikön kehittämistyössä, mm. itsearviointia koskevan ohjeistuksen kehittämistyö on meneillään .</p>
<p>Evaluoitiohjeistusta ja kapasiteetin vahvistamista viedään virtuaaliympäristöön. Järjestöjen henkilöstöä hyödynnetään mentoreina.</p>	<p>EVA-11: Evaluointimanuaali julkaistiin sähköisenä versiona vuonna 2019. Manuaalissa on linkit myös sitä tukeviin opetusvideoihin, joihin kaikilla on vapaa pääsy. Koulutuksen suunnittelussa käytettiin myös kansalaisjärjestöjen osaamista. UM henkilöstö voi myös suorittaa e-Oppivassa evaluointikoulutuksen.</p>

5.UM:N, SUOMEN SUURLÄHETYSTÖJEN JA KANSALAIJÄRJESTÖJEN VÄLINEN KOORDINOINTI JA TÄYDENTÄVYYS	
<p>Suositus 5: UM:n tulisi vahvistaa koordinaatiota ja täydentävyyttä seuraavin keinoin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vahvistaa olemassa olevia kansalaisjärjestöjen yhteisiä mekanismeja suunnittelussa, seurannassa ja tulosten jakamisessa ja rakentaa alustoja laajempaan kokemusten vaihtoon (paitsi kansalaisjärjestöjen, ministeriön ja suurlähetystöjen, myös yliopistomaailman ja yksityissektorin kesken) teema- ja kohdemaatasolla; • lisätä olennaisten sektorineuvonantajien osallistumista kansalaisjärjestön kanssa käytäviin asiakysymyskeskusteluihin ja käyttää suurlähetystöjen paikallista henkilökuntaa laajempaan konsultointiin; • pohtia kansalaisjärjestöjen ja muiden toimijoiden roolia UM:n maakohtaisissa strategioissa ja tällä tavoin luoda yhteyksiä UM:n eri instrumenttien välillä; • tukea suurlähetystöjä ottamaan aktiivisemmin diplomaattista kantaa kansalaisyhteiskunnan tilan puolustamisessa; • kannustaa kansalaisjärjestöjä laatimaan yhteisiä ohjelmia, jotka johtavat resurssien yhdistämiseen tai yhteisrahoitukseen, mikä lisäisi interventoiden vaikutusten laajuutta ja täydentävyyttä. Tämä voisi tapahtua teema-alueilla, joilla kansalaisjärjestöillä on vahvaa erityisosaamista (kuten vammaisuus, ympäristö, ihmisoikeudet ja kasvatust). <p>luoda vahvempi yhteys humanitäärisen ja ohjelmatuen rahoituskanavien hallinnon välille poistamalla esteitä tiiviimpään koordinointiin UM:n sisällä (esimerkiksi luomalla samanlaisen yksikön, joka on vastikään perustettu Tanskan ulkoministeriössä ja jonka tarkoituksena on yhdistää kansalaisjärjestötyö ja humanitäärisen työn rahoitus) ja parantaa kansalaisjärjestöjen omia rakenteita, jotta siirtymä yhdestä apuinstrumentista toiseen helpottuisi.</p>	
<p>Toimenpiteet: Määräaika:2018-2019</p>	<p>Vastuu: KEO-01, KEO-02, KEO-30, KEO-70, alueosastot ja edustustot Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
<p>Toimintatapauudistuksessa haetaan keinoja eri toimijoiden ja yhteistyömuotojen entistä tiiviimmälle yhteistyölle.</p>	<p>KEO-02:</p> <p>Osana kehitysyhteistyön toimintatapauudistuksen strategisen johtamisen kokonaisuutta on kehitetty tulosperustaisuutta. Kehityspolitiikan painopisteille on laadittu muutosteoriat (tulokartat), jotka kuvaavat eri yhteistyömuotojen kontribuutiota painopisteiden tuloksiin. Tässä yhteydessä on myös kehitetty kehityspolitiikan teemajohtaja-konseptia. Tehtävänkuvansa mukaisesti teemajohtajat vastaavat ao. teeman kokonaisuuden strategisesta ohjauksesta ylittäen organisaatorajat yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi, kuitenkin niin, että UM:n työjärjestyksen mukaiset hoitovastuut pysyvät ennallaan. He osallistuvat kehityspolitiikan kokonaisuuden</p>

	<p>johtamiseen ja eri osa-alueiden yhteensovittamiseen oman asiantuntemuksensa kautta. Osana TTS-prosessia tehtiin teemajohtajien johdolla syksyllä 2019 mm. kokonaisanalyysit kehityspolitiikan temaattisten painopisteiden toimeenpanosta. Heillä tulee olemaan tämä rooli myös seuraavan tulo- ja menoarvion valmistelussa.</p>
<p>KEO-30:n ja KEO-70:n koordinoitua vahvistetaan lisäämällä yksiköiden yhteistapaamisia järjestöjen kanssa (esim. vuosikeskustelut ja seurantamatkat).</p>	<p>KEO-30: KEO-30 ja KEO-70 välistä yhteistyötä on tiivistetty; vastavuoroisesti järjestökohtaisiin vuosikeskusteluihin osallistamalla, yhteisillä seurantamatkoilla (2 kpl vuonna 2019), yhteisillä ajankohtaiskokouksilla ja säännönmukaisella tietojen vaihdolla (haut, ohjeet).</p> <p>KEO-70: Yksiköt ovat osallistuneet järjestöjen vuosikeskusteluihin puolin ja toisin. Aikatauluhaasteiden vuoksi vielä vuonna 2019 pidettiin yhä erilliset vuosikeskustelut, mutta on alustavasti sovittu siirtymisestä yksin vuosikeskusteluihin viimeistään 2021. Yhteisiä seurantamatkoja on järjestetty. Yhteistyötä tehdään myös mm. korkean tason matkojen valmistelun yhteydessä.</p>
<p>Maaohjelmaraporttien synergia-osiota hyödynnetään paremmin KEO-30:n ja alueyksiköiden tiiviimmällä yhteistyöllä.</p>	<p>KEO-30: Vuoden 2018 maaohjelmaraporttien osalta pyrittiin varmistamaan tieto järjestöjen toiminnasta ja tuloksista ko maissa. Vuonna 2019 maaohjelmien ohjeistuksen osalta käynnistyi kehittämistyö, johon KEO-30 osallistui omalta osaltaan. Keväällä 2020 KEO-30 on osallistunut maatiimien vetämiin sidosryhmäkuulemiseen sekä tarvittaessa kokoustanut useamman maatiimin kanssa myös erikseen.</p> <p>ALI/ASA/ITÄ: Vuonna 2020 laadittavien uusien maastrategioiden ja –ohjelmien (2021-2014) ohjeistuksella synergioita kansalaisjärjestöjen ohjelmatuen kanssa haetaan sekä maaohjelmien tulosalueilla että maastrategian Suomen laajemmissa tavoitteissa. KEO-30:n ja alueosastojen/-yksiköiden tiedonvaihtoa ja yhteistyötä on tiivistetty, ja maastrategioiden ja –ohjelmien laadinta tehdään osallistavasti kansalaisjärjestöjä konsultoiden.</p>

<p>Humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön välillä vahvistetaan vuorovaikutusta strategisella tasolla TTS:n yhteydessä sekä interventio- ja järjestötasolla, jotta päästään pelkästä lausuntokäytännöstä laajempaan keskusteluun.</p>	<p>KEO-30: KEO-30 on osallistunut ministeriön nk. triple nexus-verkoston, jonka työ käynnistyi keväällä 2019. Verkosto on pohtinut keinoja ja käytäntöjä humanitaarisen avun, kehitysyhteistyön ja rauhantyyntöjen yhteensovittamiseksi kehityspolitiikan toimeenpanossa. Yksikkö on osallistunut KEO-80 johdolla tehtyyn koordinointiin koskien kirjauksia budjettikirjassa. Lisäksi vuosikeskustelujen osalta molemminpuolinen osallistuminen on vahvistanut yhteistä linjaa suhteessa järjestöihin ja mahdollistanut laaja-alaista strategista keskustelua.</p> <p>KEO-70: Laajempaa neksustyötä ministeriössä koordinoi KEO-01. KEO-70 osallistuu neksusverkoston työhön. KEO-70 on osaltaan pyrkinyt huomioimaan neksuskysymyksiä mahdollistamalla suomalaisten järjestöjen kaksivuotisen hankerahoituksen vuodesta 2020 alkaen. KEO-70 seuraa kaikkien rahoittamiensa kansalaisjärjestöhankeiden osalta, miten hankkeet linkittyvät kehitysyhteistyöhön tai muihin pitkäkestoisempiin toimiin. Hankkeista käydään dialogia järjestön kanssa yhteistyössä KEO-30:n ja tarvittaessa alueosaston ja/tai edustuston kanssa, jotta varmistetaan toimintojen jonkinasteinen jatkuvuus. KEO-70 myöntää useimmille tukemilleen YK-järjestöille ja Punaisen Ristin kansainväliselle komitealle (ICRC) monivuotista ja joustavaa yleisrahoitusta, joka vahvistaa järjestöjen mahdollisuuksia huomioida neksus omassa työssään.</p> <p>KEO-02: Hallitusohjelman edellyttämä humanitaarisen avun ja kehitysrahoituksen joustavoittaminen on hyväksytty osana COVID-19-pandemiaan vastaamista vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa. Laaturyhmäohjeistukset on päivitetty COVID-19-pandemiaan liittyvien menettelytapojen osalta. Valmisteilla on myös laaturyhmäohjeistusta täydentävä ohje koskien menettelytapoja humanitaarisen avun ja kehitysrahoituksen joustavoittamiseksi pitkittyneisiin tai äkillisiin kriiseihin vastaamisessa. Ne sisältävät myös kansalaisjärjestöjen rahoitusta koskevan ohjeistuksen.</p>
--	---

6.TALOUELLINEN TEHOAKUUS	
<p>Suositus 6: UM:n pitäisi edellyttää, että kansalaisjärjestöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sisällyttävät raportointiinsa yksityiskohtaisemmat kustannustehokkuusanalyytit, ml. kustannus-tuotosvertailut ja muut kustannus-hyötyanalyytit, kuten yleiskustannusten ja toimintakustannusten osuuksien vertailu; • ottavat käyttöön kestävämmät rahoitusstrategiat ja sisällyttävät tämän ohjelmatukihakemusten arviointiprosessiin. 	
<p>Toimenpiteet: Määräaika: 2018</p>	<p>Vastuu: KEO-02, KEO-30 Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
<p>Tehdään selvitys laaturyhmäesitysten pohjalta, miten kustannushyöty on ymmärretty kehitysyhteistyössä (ei pelkästään kansalaisjärjestöyhteistyössä). Kustannus-hyötyanalyysi sisältää myös hallinnollisten kustannusten osuuden.</p>	<p>Selvitystä ei ole tehty.</p>
<p>KEO-30 selvittää, miten muut avunantajat toimivat.</p>	<p>KEO-30: KEO-30 oli mukana aktiivisesti OECD/DAC:in vuonna 2018 käynnistämässä avunantajakyselyssä. KEO-30 on jatkanut kyselyn perusteella tehdyn analyysin ja sen pohjalta muodostettavan ohjeistuksen seuraamista sekä osallistunut aktiivisesti ja vaikuttavasti sitä koskevaan kansainväliseen keskusteluun ja tiedonvaihtoon. KEO-30 osallistuu kahdesti vuodessa IDG:n ja OECD/DAC:in luoman Community of Practicen kokouksiin, joissa avunantajat pyrkivät varmistamaan koordinaatiota ja harmonisaatiota sekä jakamaan parhaita käytäntöjä.</p> <p>KEO-30 on myös pitänyt kahdenvälisiä kokouksia muiden avunantajien kanssa, keväällä 2019 Ruotsin kanssa puhelimitse ja keväällä 2020 suunniteltu tapaaminen Irlannin kanssa jouduttiin koronan vuoksi siirtämään myöhemmäksi.</p>

7.OHJELMATUEN HALLINTO	
<p>Suositus 7: UM:n tulisi parantaa ohjelmatukihallintoa seuraavin keinoin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • varmistaa ohjelmatuki-instrumentin hallinnointiin riittävät henkilöresurssit joko lisäämällä henkilökuntaa tai pohtimalla ohjelmatuon ja muun kuin ohjelmatuon hallinnon osien ulkoistamista, jotta se voisi antaa strategisemmän panoksen ja parempaa tukea ohjelmatukea saaville kansalaisjärjestöille. • tarkastella vuosikeskustelujen mallia sisältöasioihin keskittyvien keskustelujen edistämiseksi, jotta ne voitaisiin ottaa huomioon seuraavien vuosisuunnitelmien valmistelussa. Vuosikeskustelut pitäisi käydä vuosikertomusluonnosten valmistuttua eli touko-kesäkuussa. Lopullisen vuosikertomuksen muodollinen hyväksyntä voitaisiin järjestää erikseen; • edellyttää kansalaisjärjestöiltä yksityiskohtaisempia riskinhallinta- ja -seurantasuunnitelmia. 	
<p>Toimenpiteet: Määräaika: 2018-2019</p>	<p>Vastuu: KEO-02, KEO-30; KEO-70 Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
<p>Ohjelmatukijärjestöjen kanssa käytävien vuosikeskustelujen painopistettä siirretään strategisempiin asioihin, ml. keskusteluissa järjestöjen työstä Suomessa.</p>	<p>KEO-30: Ohjelmatukijärjestöjen kanssa käytävissä vuosikeskusteluissa on nostettu esiin järjestöjen laajempi työ niin Suomessa kuin kansainvälisesti sekä tuotu esiin Suomen strategisia tavoitteita ja muita keskeisiä ja ajankohtaisia poliittisia aiheita (mm SEA). Kokonaisuudessaan vuosikeskusteluformaattia on kehitetty sisältöpainotteisemmaksi niin, että osa asialistan kohdista käsitellään alustavissa tapaamisissa esimerkiksi syksyllä 2019 erityistapaamiset deskitasolla koskien raportointia sekä myös kirjallisesti ulkopuolella varsinaisten vuosikeskustelujen. Vuosikeskusteluihin on tarkoitus jatkossa myös valikoida erityisiä temaattisia tai alueellisia painotuksia, mutta lisärahoituskierron 2019 siirsi näitä suunnitelmia ja kytki vuosikeskustelut tiiviisti lisärahoituksen vaikutuksiin. AVS:n vedolla pidettiin järjestöille loppuvuodesta 2019 tulosraportin purkutilaisuus. Lisäksi KEO:llä on pidetty useita järjestökohtaisia keskusteluja tarpeen mukaan (esim Demo, SPR, Fingo). Lisäksi KEO järjesti AVS:n fasilitoiman keskustelun yritysten ja järjestöjen välisen yhteistyön tiivistämiseksi.</p>
<p>Pohditaan korkean tason strategisten keskustelujen käymistä suurimpien järjestöjen kanssa.</p>	<p>KEO-30: Aiheesta on käynnistetty pohdintaa erityisesti Fingon kanssa. Demon kanssa käytiin yhteisiä strategisia keskusteluja AVS-KEO:n johdolla vuosina 2018-19. Lisäksi AVS-KEO ja KEUMI ovat tavanneet aktiivisesti järjestöjä eri formaateissa.</p>

8. KAPASITEETIN VAHVISTAMINEN	
<p>Suositus 8: UM:n pitäisi kannustaa kansalaisjärjestöjä edistämään paikalliskumppanien kapasiteetin kasvattamista erityisesti laajemmalla institutionaalisella tasolla. Tämä saattaa edellyttää sekä suurempaa perusrahoitusosuutta, jotta voidaan tukea hauraissa, arkaluontoisilla alueilla ja nopeasti muuttuvissa olosuhteissa toimivia järjestöjä, että pitempiaikaisia kumppanuussuhteita.</p>	
<p>Toimenpiteet: Määräaika: 2018-2019</p>	<p>Vastuu: KEO-30 Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
<p>Kansalaisyhteiskunnan ja UM:n yhteisissä tilaisuuksissa käsitellään mahdollisuuksia edistää pitkäaikaisia kumppanuuksia kapasiteetin vahvistamiseksi nelivuotisen rahoitusraamin asettamista haasteista huolimatta ml. sopimusten kesto paikallisten kumppanien kanssa.</p>	<p>KEO-30: Kapasiteetin vahvistaminen kumppanuuksissa on hakukierrosten kriteeri, mm lisärahoitushaussa syksyllä 2019. KEO-30 käsittelee asiaa myös osana laajempaa strategista tarkastelua ja ohjeistusta. Uudessa raportointiohjeessa ohjitaan järjestöjä raportoimaan tekemästään kapasiteetin vahvistamisesta.</p>
9. KESTÄVYYS JA KESTÄVYYSSTRATEGIAT	
<p>Suositus 9. UM:n pitäisi edellyttää, että kansalaisjärjestöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • laativat ja dokumentoivat asianmukaiset kestävyysuunnitelmat, sitovat ne tuloksille asetettuihin virstanpylväisiin ja ulkoiseen kontekstiin sekä päivittävät niitä vuosittain. Oleellisissa tapauksissa kestävyysuunnitelmia tulee pohtia humanitäärisen avun ja kehitysyhteistyön yhteyttä (jatkumo). • tarttuvat paikalliskumppanien taloudellista kestävyyttä koskevaan kysymykseen kannustamalla niitä kehittämään vaihtoehtoisia rahoitus- tai tulonmuodostusmekanismeja. 	
<p>Toimenpiteet: Määräaika: 2018-2019</p>	<p>Vastuu: KEO-02, KEO-30 Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
<p>Kestävyysuunnitelmista ja paikallisten kumppanien taloudellista kestävyyttä käsitellään osana vuosiraportointikeskustelua. Lisäksi kestävyysaspektista (ml. taloudellinen kestävyys) keskustellaan yhteisissä tilaisuuksissa järjestöjen kanssa.</p>	<p>KEO-30: KEO-30 tarkastelee kestävyyttä osana vuosiraporttien hyväksymistä ja uudistettu raportointiohjeistus nostaa kestävyiden ja siihen liittyvät aspekti esille vahvemmin.</p>

10. LÄPILEIKKAAVAT TAVOITTEET	
<p>Suositus 10: UM:n pitäisi edellyttää, että kansalaisjärjestöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kehittävät menetelmiä ja välineitä, joilla seurataan, arvioidaan ja raportoidaan läpileikkaaviin tavoitteisiin liittyviä tuloksia, myös tulosten tasolla. • kiinnittävät enemmän huomiota ilmastokestävyyteen, varsinkin kun kyse on kansalaisjärjestöistä, jotka tekevät humanitääristä tai toimeentuloon liittyvää työtä. 	
<p>Toimenpiteet: <i>Määräaika: 2018-2019</i></p>	<p>Vastuu: KEO-02, KEO-20, KEO-30 Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
<p>Ohjelmakujajärjestöjen vuosiraporttien uudistustyössä huomioidaan uusi läpileikkaavien tavoitteiden ohjeistus.</p>	<p>KEO-30 ja KEO-20:</p> <p>Osana vuosiraportoinnin ohjeistuksen uudistusta myös UM:n kehitysyhteistyötä koskevista läpileikkaavista tavoitteista ohjataan raportoimaan vuosittain.</p> <p>Uuden läpileikkaavien tavoitteiden ohjeistuksen osalta järjestöille järjestettiin alustavat työpajat syksyllä 2019, koska uutta ohjeistusta ei ollut käytettävissä lisähakukierrosta varten. Tämä alustava työpaja syötti etenkin ohjelmatuen lisärahoituskierrakseen, jonka yhteydessä edellytettiin läpileikkaavien tavoitteiden huomioimista, mutta myös laajemmin läpileikkaavien tavoitteiden toimeenpanoon ohjelmissa. Kyseisessä työpajassa esiteltiin sekä vähäpäästöiseen kehitykseen että ilmastokestävyyteen liittyviä asioita.</p>

11. GLOBAALIKASVATUS	
<p>Suositus 11: UM:n pitäisi myös kannustaa kansalaisjärjestöjä etsimään uusia tapoja laajentaa globaalikasvatustyötään Suomessa ja mitata tehokkaammin jo tekemäänsä työtä.</p>	
<p>Toimenpiteet: Määräaika: 2018-2019</p>	<p>Vastuu: KEO-02, KEO-30, VIE-30 Vastuuyksikköjen raportti 2020:</p>
<p>Kansalaisyhteiskunnan ja UM:n yhteisissä tilaisuuksissa jaetaan kokemuksia hyvistä käytännöistä erityisesti tulosten mittaamisen osalta.</p>	<p>KEO-30: Osana vuosiraportoinnin ohjeistuksen uudistusta viestintäosasto oli mukana luomassa globaalikasvatustoiminnasta ja –tuloksista raportoimista. Lisäksi tavoitteena on, että raportoituja tietoja voidaan syntetisoida sekä hyödyntää laajemmin UM:n gk-työssä. KEO-30 on tarkastellut mahdollisuutta sisällyttää ko teema osaksi kevyttä evaluointia (tämä on työnalla).</p> <p>VIE-30: Yksikkö on tavannut ohjelmatukijärjestöjä ja vaihtanut järjestöjen edustajien kanssa kokemuksia viestintään ja globaalikasvatukseen liittyen. Yksikön ja ohjelmatukijärjestöjen välisiä tapaamisia on suunniteltu pidettävän jatkossa säännöllisesti noin kerran vuodessa.</p>
<p>Järjestöjä kannustetaan keskinäiseen yhteistyöhön globaalikasvatuksessa silloin, kun teemat ovat yhteneväiset. Järjestöjä kannustetaan myös yhteistyöhön koulutuksen järjestäjien kanssa.</p>	<p>KEO-30: Monitoimijayhteistyöhön kannustetaan systemaattisesti ja se on osa hakukierrosten kriteerejä ja arviointia.</p>
<p>Ulkoministeriön viestintäosasto linkitetään tiiviimmin työhön.</p>	<p>KEO-30: Osana vuosiraportoinnin ohjeistuksen uudistusta viestintäosasto oli mukana luomassa globaalikasvatustoiminnasta ja –tuloksista raportoimista. Lisäksi tavoitteena on, että raportoituja tietoja voidaan syntetisoida sekä hyödyntää laajemmin UM:n gk-työssä. KEO-30 tekee säännönmukaisesti yhteistyötä VIE-30 yksikön kanssa, yhteistyö korostuu etenkin hakukierrosten yhteydessä mutta myös muuten esimerkiksi nyt koronapäätösten osalta.</p>

	<p>VIE-30: Yksikkö on tuottanut yhteistyössä globaalikasvatuksen asiantuntijajärjestö Rauhankasvatusinstituutti ry:n kanssa uuden Agenda 2030 -verkkoaineiston (teemapäivät.maailma2030.fi) sekä fyysisen julkaisun opettajille suomalaiseen perusopetukseen. Rauhankasvatusinstituutti on ollut mukana aineiston markkinoinnissa, levittämisessä ja hyödyntämisessä ulkoministeriön kanssa. Lisäksi Rauhankasvatusinstituutti tulee järjestämään uuteen aineistoon liittyviä täydennyskoulutuksia, joissa on mukana myös muita kansalaisjärjestöjä.</p>
--	---